

Előfizetési díj: Postán vagy Pécsen házhoz küldve: egész évre 5 ft., fél-évre 2 ft. 50 kr., negyed évre 1 ft. 25 kr. egyes szám 10 kr. Megjelenik minden szombaton. Egyes számok kaphatók Weidinger N. könyvkeresknél. (Széchenyi tér).

PÉCSI FIGYELŐ.

Hirdetések ára:

Egy öt-hasasos petit sor egyszeri megjelenéséért 8 krt többisori megjelenésnél árlengedés adatik. Minden hirdetés után 30 kr. bélyeg díj fizetendő. A nyílt tér 1 petit sora 10 kr. A hirdetési díj előre fizetendő.

Szerkesztői iroda: Ferenciek utczája 22.sz.l emelet. Kéziratok vissza nem küldetnek

A lap szellemi részét illető közlemények és előfizetések a szerkesztőséghez, a hirdetések pedig a kiadóhivatalhoz intézendők. Előfizetheti helyben: a kiadóhivatalban, Blanborn Antal úr a városházi épületben, Lill János úr a budai külvárosban, Böhm C. F. úr a szigeti külvárosban lévő kereskedésében, és Fesztl Károly úr könyvkötő üzletében, Király utca (nemzeti kaszinó épület), valamint a vidéken minden postahivatalnál.

Kiadó hivatal: Taizs Mihály nyomdájában Majláth-tér 2. szám alatt.

Erik a gyümölcs!

Nyakig benne vagyunk a háboruban — hadizenet nélkül! Az európai megbizásból véres üldöklő harc fejlődött ki, mely a magyar ifjúság javát felemészti, naponta ezernyi új emberletbe és a milliók százaiba fog kerülni, pedig semmi kérés arra, hogy annak rövid befejezését remélhessük, sőt inkább mindig valószínűbb lesz, hogy nyílt háború jellegét öltöndi fel legközelebb.

A harcztérre, vagy inkább dicsotelen mézarszékre vitt csapatok iszonyu veszteségeit titokban tartják, onnan egy levél sem érkezik meg, mely a bizonytalanság s kétségbeesés kizűző szíllőket megnyugtatóná, a mi kétségen túl teszi, hogy az összes levelezést lefoglalják, és csak kivételesen a harcztérről semmi sem tartalmazókat továbbítják, azonban a minduntalani erős pótcapatok küldése mutatja, hogy az ezredek tetemesen megfogtak néhány napi küzdelem után, ehhez járul, hogy Szapáry egész hadosztályáról a legkétségbe ejtőbb hírek szárnyalnak, miket a főhadiszállás tudósításai csak megerősítenek. S végre a legborzasztóbb hírek, melyek néhány ezred intelligens részének tizedeléséről keringnek!

S ezekhez mi csak halgassunk! Azért neveltük-e fel fiainkat nélkülözések mellett megtakarított ezrekre menő költségekkel, hogy a haza érdeke ellen a bosnyák rablók által lemezáróltassanak? — Mi köztünk ezek belbajaihoz, gyilkolják le egymást, ha nekik úgy tetszik, mit avatkozunk mi ebben?

Vagy talán az „európai mandatum” célja nem is volt más, mint hogy a magyar és török, mindkettő szittya faj egymást irtsa ki, hogy a német és szláv faj osztozkodhassék a martalékon!

A granicsár tábornokok ugyancsak ily szellemben járnak el és hajtják azt végre, nem olvastunk még egy jelentésben sem, hogy szláv ezred harcban állott volna, pedig a horvát granicsárok gyermekégtől gyakorlottak a hegymászásban s

s minden esetre első sorba lettek volna állítandók, mert hiszen ők leginkább voltak hivatva fajrokonaiak segélyre menni, és a kiltásba vett annexió által az ő fajuk befolyása jön emelkedőbe!

A német és cseh ezredek javában pihennek, a tartalékok munkaeje nem vonatott el a mezői gazdaságtól, az ipartól, a hivatalokból, míg itt már a honvédséget is mozgósítják és elvezénylik idegen helyőrségekre habár még az ország határain belül!

Ez kétségbejítő igazságtalanság! Kormányunknak pedig nincs egy szava sem ennek meggátlására, a mint Bécsből elrendelik, úgy végrehajtják, aláírják a világosan törvényellenes rendeleteket is, nem törődnek annak következményeivel, mert ez nem lehet más, mint a magyar fajnak rendszeres kiirtása!

Ez tehát ime a dualismus keserű gyümölcse, így védelmezi meg a dédelgetett német faj, melynek könnyelműen mindenünket odaadtuk, a magyart a fenyegető szlavizmus ellen, itt van a paritás, melylyel az 1867-iki közös ügyes törvények faragó-béresei oly annyira dicsékedtek, ha most sem nyílt fel a rövidlátók szeme, akkor vakussággal van meg verve, a vakság és ostobaság ellen pedig az istenek is hasztalan küzdenek!

Kijelentett akaratuink és nyílt érdekeink ellenében gyilkos harcba küldik véreinket előretolva őket az orgyikas kezekből szórt halál torokba és mindent a szlávizmus érdekében, mely lesi a kettős monarchia elgyengülését és belziláltságának bekövetkeztét, hogy alkalmas pillanatban megtámadva felfalhassa.

Fejlődik minden egy katastrofa felé!

Kik tanulhatnának Pest-megyé alopánjától? A honvédelmi miniszter szerdán utasította Pest-Pilis-Solt-Kiskunmegyét, hogy a boszniai hadsereg számára 500 két lovas előfogatot rendeljen ki. Az ország ezen vezérmegejének alopánját magát a honvédelmi miniszter leirat végrehajtására a törvény értelmében kötelezettnek nem érezvén, — sőt magát az alopán erre illetékesnek is kiemondá — a rendeletet a f. hó 27-én tartandó bizott-

sági évnegyedes közgyűlés eléterjesztette. Az alopán ezen határozata értelmében — indokolva eljárását — felirt a m. kir. honvédelmi miniszter úrhoz s most kiváncsiak vagyunk miként fejlődik ki a dolog. Hja! nem mindegyik alopánnak van megadva ez az erély, — habár a törvény ugy kötelezi az egyiket mint a másikat.

Alkotmányos ostromállapotban vagyunk. Hatszáz baranyai, ezrekre menő bácskai, somogyi, zalai s. a. t. fuvaros van mozgósítva és fogatával katonai szolgálatra — az országon kívül — vad erőkkel kényszerítve!

— Vad erőkkel, mert hol van a törvény, mely megengedné ezt a kormánynak csak a haza védelmére is, midőn talán kimethető lenne, most pedig nem a haza védelméről, hanem egy országosan elítelt rablóhadjáratról van szó és ebbe hajtának be honvédelmi kötelességüknek rég eleget tett családapák jószágukkal, minek elveszte ugyanannyi magyar családot koldusbotra vezet, porletára tesz! — És a kormány nem irtózik attól, hogy ily a személyi és vagyoni jogot lábbal tipró rendeletet kibocsásson, nem fél a főbenjáró felelősségtől és találkozik szolgalelkű megyei tisztviselői, kik a törvény ellenes zsarnok rendeletet végrehajtják! Tudják-e mi ezen törvényszegéssel járó erők büntetése? — Ha nem, olvassák ki a forradalmak történetéből, melyek ily törvényszegések által előidézettek. — Szálljon fejükre mindazon átok, mi ebből következő fog. — És minő ravasszággal lett végrehajva ez zsarnok rendelet! A szolgabírák augusztus 10-én okvetlen megkapták azt, de titokban tartották a választás befejeztéig, akkor az amugy is jelenlévő községi előjárónak éjjel kiadott a rendelet azonnali végrehajtására! — És az önkénynek, a személyes gyűllöltség és bosszúnak mennyi tere nyílik az ily végrehajtásnál! Minő az elkeseredés az elhajított közt az leírhatlan, de nem kisebb az a hátrahagyottakban is, nincs az a cifra áldás, mely önzönnel nem hullana Andrássy — Tisza fejére. — Hátha fogatolja leuno!

Somogy megyének f. hó 16-án tartott rendkívüli megye bizottmányi gyűlésében szintén nagy ingerültséggel folyt a vita a Boszniába rendelt fuvarok ügyében. Makfalvy G. ez ügyben azt indítványozta, hogy a megye tiltakozzék a megzsalás valamint a fuvarosokat kirendelő miniszteri rendelet ellen s kérje a két ft. helyett négy forint napi fuvar kiszolgáltatását. A heves de érdekes vita után névszerűi szavazással [miután több indítványa is létezett] Makfalvy Géza az indítványa fogadtatott el.

Orosz lapok, melyek összeköttetése a kormányval ismeretes, el-mékkedvén a keleti kérdés megoldása felől és annak nehézségeiről, nyíltan bevallják, hogy az Ausztria szétbontása nélkül teljes lehetetlenség, minden erejüket behát arra

kell fordítaniok, hogy ez akadályt elháritsák, addig is az orosz politikának támogatni kell Törökországot, de egyúttal a törökországi keresztényeknek is segédkeztet nyujtani, hogy Ausztriát a foglalásban meggátolják és hadi erejét folytonosan gyengítsék addig, míg az alkalmas idő elérkezend, nyíltan ellene sikra lépni. — Nemelyek már a jövő tavaszra teszik ez időpontot, a midőn Lengyelország egyesítésének ügye alatt az orosz elfoglalnia Galliciát és Lodomeriát és a midőn a porosz Posen lengyel tartományt magát Ausztriából (osztrák Szézia) kárpótolná, míg az olasz elvinné a délen azon részeket, mikre már rég faj a foga. — Bizony ha az osztrák politikát tovább is a mostani ostobaság és esőkönyösség vezérli, még ez is megtörténhetik.

Háború

A foglaló hadsereg főparancsnokától, Filippovics tábornagytól a zenici táborból távirati jelentés érkezett, melyben azt is jelenti, hogy Szapáry altábornagy hadosztálya 13-án Gracanicán erősen támadott meg, a támadás visszaveretett, de a hadosztály aug. 14-én lökéselhány miatt visszavonulását Dobojba folytatta, mely daczára a csapatok kimerültségének és a felkelők kör-gyűlirühöz hasonlóknak, legjobb rendben tétett. Valamennyi sebesült tiszt és katonája és az egész vonat biztonságba helyeztetett, mely alkalommal a legénység a legnagyobb erőlködés — és feláldozással a kocsikat a rosz utakon többnyire maga huzta vagy toszta.

A táviratok az osztrák hadseregek egy újabb vereségéről hoznak hírt. Ezuttal ismét a magyarokat érte a csapás. Egy század a 32. sorozatból küldetett Lyubinye ellen, de Ravniczén túlnyomó felkelő sereggel találkozott, mely által majdnem egészen lemezáróltatott, később 5 század sietet Stalaczból a szorongatottak segítségére, de ezek is úgy jártak, mint pajtsáik, úgy hogy mindössze csak 30 ember tért vissza. Szomorú a dologban az, hogy úgy látszik, mikép a főparancsnok feladatának tartaná, a magyar elemet elpusztítani.

A felkelők vé szemet kapnak a győzelmek után, és most ők lépnek fel támadólag, és pedig Filippovics háta mögött. Mitroviczanál a Szávan átjöttek a szeresánok és a batárorókere rontottak, kik a túlnyomó erő elől menekülni kénytelenítettek, ezután a Dunagőzhajótársaság egyik vontató gőzöt és több apró vasútdarabokat hatalunkba kerítették.

Banjalukát is megtámadták a felkelők és itt iszonyú vérengzést követtek el. A banjalukai kórházban a mi sebesülteinken kívül néhány török sebesült is fektött. Azon ürügy alatt, hogy ezeket meglátogatják, több török a kórházba jött, majd hasonló módon, fel nem tűnve, ismét többen, végre

egész csapatok érkeztek ide. Mint később kiderült, valamenyi fegyvert hordott a ruhája alatt. Egyszerre iszonyú vészkiáltás és lárna keletkezik a kórházban, a Banjalukában táborozó csapatok oda sietnek, hol borzadva látták a vérükben uszó és meggyilkolt összes sebesülteket, orvosokat és betegápolókat. A honyműt törökök ellenálltak, de a katonák hamar legyőzték és leszúrták őket. A csapatok azután a házakba hatoltak, honnét egy csomó esőseleket hoztak ki s ezeket is minden háborús nélkül leszúrták. Végre, midőn a szerencsétlen sebesültek, orvosok és betegápolók holteit eltakarították, a várost körülkerítették, ágyukkal lödözték és felégették. Banjaluka városa nem létezik többé.

Serajevó bevételéről következő tudósítás érkezett: Tegethoff tábornok hadteste, valamint a többiek is, f. hó 18-án itt-ott felkelőkkel küzdve, Serajevó közelébe érkeztek, de minután a csapatok igen ki voltak fáradva, Serajevó elfoglalását megkezdeni lehetetlen volt. Csak vasárnap, azaz 19-én 1/7-kor dördültek az első ágyúlövések a felkelők kör-gyűlirühöz hasonló váraes ellen, melyekben ágyak voltak, 7 ó. 30 perczkor Villetz ezredes nehéz ágyúit felvonultak Buzalitsra és megkezdtek a váraes ostromlását. Ugyanekkor rohanta meg Villetz a felkelőket Kratin-Selonál, kik ágyutelepek és vadász árkok által védettek.

Kaiffel tb. a nehezen megmászható mrdydgije-i és a trebevizti magaslatokat csak nehezen mászhatta meg és az ellenséget nagy fáradsággal űzte maga előtt, bár Villetz ezredes által erősen támogatott, csak 10 ó. 5 p-kor volt a magaslatok birtokában Deblo-Brđo-nál. Kaiffel, Villetz és Tegethoff egyesült űtegeinek működése elhalgattatá a fellegvár ágyúit, mire a gyalogság szétszort csapatokban nyomult a városnak, s a legborzasztóbb űtközetek egyike keletkezett: minden ház, minden ablak, minden ajtó mögől löttek csapatainkra, sőt résztvettek benne az aszszonyok is, segédkeztet nyujtva a város nyugati részén levő kórházak lakói ellenségeskedésének; a csata egy óra 30 p-ig tartott.

Lélekzró jelenetek fordultak elő, melyeket a vallás-fanatizmus teremtett és csak katonáink nemeslelkűségének tulajdonítható, hogy a város pusztulása nem jelentékeny, bár néhány ház a lángok áldozatává lön.

Veszteségünk, fájdalom, nem jelentéketlen: Dalmost őrnagy, a 38-ik ezr., Liamsberger őrnagy, 52. ezr., Andreasky kapitány, 46. ezredből nehéz sebesültek. Marquis Gotzani, 12-ik tüzér-ezr.-beli hadnagy, könnyű-sebesült

Pécsvárosi közgyűlés.

1878. aug. 18-án.

Elnöklő főispán előterjeszté, hogy némely sürgős ügy rendkívüli közgyűlés

ügy fogta fel az életet, a milyennek az kinálkozott; élt s hagyta boldogulni az embereket. Társaságban kiki kedvére mulathatott, s mint szives házigazda, ki napokint vendégeket látott házában, úgy-szellem mindenét megosztá barátjával: szellemi javát, mely iradalmi vitákra és eszmecserékre adott alkalmat; s anyagi szerzeményét, melyet habzó pohár és zenező mellett költött el. Egy szóval, szerette az életet, miként ezt többen közt „Élet-philosophiájában is kifejezte.

Ha tejem felhívni
És hálgyem mellém ül,
Mégöl kezével,
Ingerel szemével,
Igy leli kedvemot
S boldogot engemet.
Kedvemre élek,
Kényre henyélek,
Kancsót irtlek,
Kedvet meritek. stb.

Általában elmondhatni, hogy Vitkovics világnézeté ép és egészséges volt. Legjobban jellemzi ezt Horváth Istvánhoz írott szép epistolája, melyben háborítatlan, esendes folyású, minden vihar-és szenvedélytől ment életét tiszta nyugalommal rajzolja. Aljón itt bevezetése, mely mintegy tükre és kivonata az egésznek.

Mig téged zajogó Postak honye gőze lehetett,
S a fris lárna között sokfélen töltöd idődet,
En, kedves Horváthom, egész nyugalomnak erőfén,
Rofnak egészséges kebelében napjaim életem,
Szallasom szerető németnek szalma fedellét
Bevont háza, kevés, ám kívánt hazi vagonnal
Teljes; ebédem igaz magyar ialeletü elédletem.
Kis sültböt vacsorám, itatom vén nedve Egernek.
Mindennem a mi elég, megvan, negyde borotok
Ágyba, ha szendoredem; reggel vigadra kelés fel,
S mig némém hat lányával Mityánszka hevülne,
En kossorvis Flaccust, kedveltemet, olvasom egy-két
Ódát s kifutok napkint előbe Tiszánknak
Köborló partjára, örömborásba tekintem

TÁRCZA.

Vitkovics Mihály egyike volt a keveseknek, kik megvalósították ama szép és megszívleltre méltó kegyes elvet, hogy Magyarországon minden valamine való hazafi, ki e fogalommal csak valamennyire is tisztába jutott, nem lehet egyéb magyarnal, s hogy a magyarság bármily szarmazás és vallás mellett is első feltétele a hazafiságnak a benszülöttekre nézve. (Kölcsy élete cz. m.)

Hála és üdv mindazoknak, kik haladásunk és nemzeti műveltségünk felvilágosztatásának munkásai valának! Ily hálát érdemel az utókortól az is, kinek emlékezetét holnap ünneplik meg Egerben, hol ezeltől száz évvel, augusztus 25-én született. Vitkovics Mihály méltó fia a derék magyar városnak, s annyira kivitta az „egri” nevet, hogy működése és fáradozása eredményében maiglan is érdemezzék arra. Hálával telt örömmel jegyezzük ezt ide s abban az erős meggyőződésben, hogy a késő utókor is megszavazza Vitkovicsnak a kossorút.

is megtermé gyümölcsöt, s hála ezért Eger nagy és hazafias szellemű főispánjának! Vagy ki ne ismerné Veráncz Antalt, a diplomatát, az író és történészt? Ki ne emlékezzék a nagy Telökessy Istvánra, az önzetlenségéből kibujdosott H. Rákóczi Ferencz fejedelem áldozatkész hívére. Vagy ha úgy tetszik, miért ne igtathatnók ide nevet gr. Eszterházy Károlynak? az utolsó egri püspöknek? Főispán keveset szült még ilyet is kedves hazánk s nem hiába hogy a nagyszerűség emlékei középtt, Rómában, nevékedett, mert a mit alkotott és létrehozott Egerben, környékén és több helyett a hazában, nagy szabású és maradaudó az, s valóban magán hordja az izlés és higgadság bélyegét; hiszen gr. Eszterházy Károly egri püspök, ivadéka Eszterházy Miklós nádornak, kinek Pál fiát hercegi ranggal ruházta fel I. Lipót király, a műtörténetben is szerepet játszik, lévén azon idő szerint ő nevelője Eszterházy Miklós herceg Haydn pártfogója és a híres képtár alapítójának. Es Egerben fejthette ki erejét és műzilését később a gyönyörű székesegyház építésével s a képtár alapításával Pyrkér László uraké. És Egerben pástorkodhatott a ugyelkű Bartakovics Béa. Ime tehát Eger a mult- és jelenben egyaránt állandó és kimagasló szerepet játszott.

* Szerencsés véletlennek kell mondanunk, hogy oly férfiak, mint Trócsányi miniszter és Samassa egri érsek együttesen intézkedtek a nagy ember és pap életrajzának megírására iránt.

tartását tévén szükségessé azt egybehívja és megnyitja.

A bizottsági tagok csak igen gyér számban jelentek meg.

A napirend első tárgya volt a helygymnázium leírata a bérszabályzat tárgyában. Miután a miniszter többrendbeli változtatásokat kíván a szabályzatban, a tanács azonos kivantakhoz képest átalakított illetőleg módosított szabályzatot terjeszt elő elfogadás végett, azonban ennek tárgyalása közben kitűnt, hogy a tanács módosítások kiforgatják a bérszabályzatot értelméből és minden gyakorlati használatosságából, minél gyorsabba a közgyűlés Bábreg Antal b. tag indítványára kiadta a jogügyi bizottságnak előleges véleményezése.

A pénzügyi és gazdasági bizottságok véleményes jelentése a danagőznajózási társulat által tíz évi részletekben fizetendő és jövő évre első részletében esedékes tőkét felhasználásra iránt kiadtni rendeltetett a számvétségnek, hogy az előirányzati javaslattal tekintetbe vegye, érdemleges tárgyalása előtt azonban kinyomatni és a bizottsági tagoknak kiosztatni határozatott.

A pénzügyi szakbizottság indítványára a város folyamodik egy bankhitelezésért, és egy külföldi bankot neveztetett, mely azt szorgalmazni fogja.

Hosszabb vitát idézett elő a tanács jelentése, melyben a boraccis és falusi borvám bérbeadása eredményét elfogadtatni kéri, noha a már másodszor megkísérelt árverés is öt ezer forintnyi évi bérkevesletet tiltott elő. — Pap József elfogadja az árverés eredményét, de a falusi borvám körül tapasztalt kijátszások és visszaélések megállítására kíván intézkedéseket tétetni, mik a borkereskedésnek akadályokat gördítendően utjába alkalmas adnak Weiller b. tagnak, hogy azok ellen kikijeljen és kimutassa a gátló rendelkezések jogosulatianságát, egyébként ő is elfogadja az árverés eredményét és hasonlóképpen Bábreg b. tag is. A napirenden nem lévő falusi borvám kérdése iránti hosszabb vita után Haksch Emil b. tag nem fogadja el az árverés eredményét mivel a bér elői tetemes megfoglyatkozásának okát nem annyira a bővebb szűrtre való kiállításban látja, mely a fogyasztást és így a rendszeres accest tetemesen növekedni, és eként a falusi borvám bérbeadása bevételi hiányt fedezendi, hanem találya azon eljárásban, hogy az árverés alkalmával egy zárt ajánlat léte titokban tartott, sőt az érdeklétt árverezők egyenes kérdésére sem adott felelet a zárt ajánlat létezéséről. — Az árverés mellett zárt ajánlati tárgyalás szokásos és egyedül helyes módja az, hogy a zárt ajánlatok, melyek az árverés kezdetéig beadattak, az árverező biztos által az asztalra tetessenek azon kijelentéssel, hogy ennyi zárt ajánlat tétel, melyek az árverés befejezésével nyilvánosan felbontatni fognak. — Egyedül az eljárás biztosítja az árverező feleket, hogy csak az asztalon nyíltan fekvő ajánlatok fognak felbontatni és esetleg tekintetbe vétetni, csak is ez eljárás távolíthatja el az árverező biztostól a gyanúsítást, melynek különbözően igen tág tere vagy. — A felforgó esetben úgy értesült, hogy az árverezők, ha tudják, miképp lehetnek egy beadott zárt ajánlat, több ezer forinttal is többet ígérték volna az árverésen. — Most azon kényserhelyzetben, mert a bérlet és hó végén letelik egy évre ugyan elfogadja de nem tovább, mert ily roppant házi pénztári veszteséget nem kívánja városi pótadó emelésével kiegyenlíteni. — Ezen egy évi idő pedig arra lenne fordítandó, hogy a falusi borvám kérdése különlegesen megoldassék. — Szólvá a falusi borvám eltörlése mellett van és pedig azért, mert abból a város lakosságának haszna nincsen, a szőlőtulajdonosoknak pedig egyenes kárunk ered belőle, a falusi bor-

vámot ép egy, mint az accest a városi fogyasztó fizeti, ennek tehát mindegy, ha az accest annyira felemeltek, hogy a bevétel többek a falusi borvámot pótolja, a városnak mint a regale jog tulajdonosának jogában áll az accest emelni, és ehhez a kormány jóváhagyása annál is inkább elvárható, mivel a falusi borvám általánosítását megtagadó múlt évben leérkezett leiratában megengedhetők emelése azt is hogy a városi jövedelmek talársa fogasztási pótadó is behozassék, melyre az accest emelésével szükség nincsen. — A pécsi bor túlsúlyos részben nem Pécssett fogyasztatik, hanem nagyobb ára lévén kivitelre megy, ennek tehát előnye a falusi borvám mellett annál fogva nincsen, mivel bevan ismerve, hogy a szokások fizelmek mellett a falusi bor is a vám elkerülésével általában lesz kimérve, ellenben a szőlőtulajdonosok terhe növeltek azzal, hogy a munkás borknak használni szokott, olcsóbb falusi bor a külön borvám által megdrágítatik. — Végre a falusi borvám eltörlésével az amgy is sikertelen kettős ellenkezés költsége elesenek.

Ez előadást általános helyeslés követte a bizottsági tagok padjairól, de nem úgy poztármester részéről, ki a falusi borvám (mint regale) megváltásából a városnak (?) tökélet akar csinálni. Erőlködése és átokkodásai vagy talán inkább más tekintetek reábitart 9 bizottsági tagot, hogy a jelenlét tisztviselői szavazatával többséget képezzék a valódi többséget 16 bizottsági tagot leszavazzanak, eként elfogadtattak az árverés eredménye, mely egy szabályellenesen a titokból kihozott zárt ajánlat folytán a városnak tizenöt ezer forintnyi kárt hozott. Megemlítendő, hogy Pap b. tag miután értesült a zárt ajánlat kezelésének módjáról, visszavonta előbbi kijelentését és szinte nem fogadta azt el. — Napi renden volt még a közgyűlés iskolaszék előterjesztése, melynek folytán a szegedi kistvárosi elemi tanodánál a 4 ik lejárat osztály felállítására, — és végre tanács előterjesztése melynél fogva az új házszámzás elhatározatott.

Egy kis megjegyzéstünk van ezen közgyűlés alkalmával, melytől lehetetlen elhallgatunk. Előrebocsátjuk, hogy bizalommal viseltetünk a városi javadalmakat árverésről és munkákat árjeltek tanácsnak irányában és eljárásának tisztaságát legkevésbé sem kívánjuk gyanúsítani, de már az nem tagadható, hogy oly eljárás mellett, midőn az árverelő tanácsnok előleges titokban tartás mellett az árverési ténny befejezte után kivétel főkjából vagy szekrényéből annyi és oly nemű zárt ajánlatot, minő neki éppen tetszik, vagy ha úgy tetszik azt mondhasa: „nincs zárt ajánlat,“ — vagy ha egy harmadik tisztviselő léphet ily zárt ajánlatokkal elő az árverés után, — hogy ily eljárás mellett a gyanúsításnak nem csak tág tere nyílik, hanem hogy egyenesen jogosult lesz, mert így egy a vesztegőt vállalkozóval egyetéről tisztviselő bármikor lefözheti a versenyző vállalkozókat és a város közönségét, mert a vállalkozó adhat be két, három és több ajánlatot, melyek közt a rozlelkü tisztviselő azt válogatja ki és hozza nyilvánosságra, mely éppen az árverésen elért összeget meghaladja néhány forinttal! — Volna értelme, de nem beületes eljárás az is, midőn ajánlat nem léteben, ez iránt az árverező kétségben hagyatik, hanem ajánlat léteben ezt eltitkolni, — ebből egyenesen más, mint a közönség kára nem következhet be.

A kifogásolt árverési eljárást a közgyűlés többsége 16 szóval 9 szó ellenében eltiltja és föltette fölra a saját ténye mellett szavazó poztármester, a tanácsnok és ezek mellé állott városi tisztviselők szavazata nem csak hogy erőltetileg semmit sem nyom. hanem a nappal világosabban nak érte magát, miként ezt Kazinczyhoz írott levelében is bevallja, az utókor azonban más véleményben van működéséről. Irt epigrámmokat, meséket, ódákat, mivel Kazinczy köréhez tartozván, a mester tanácsa szerint a klasszikai formákat vette ápolása alá, az antik és modern klasszikai termékek átitolásával és utánzatával művelendő irodalmunkat; amde működésének java a magyar népdalra esik, mely bizávt felér többi tevékenysége egész összességében és naiv barátságossága; közlékenysége és gyakori érintkezése a néppel, mely röviden és elevenen tolmácsolja nézeteit; a magyar nyelv zamatainak teljes birtoka, együtt és külön a népies elem, a duna felé vezeték. Forrása ennek is mélyebb volt különben: a szerb költészetben készen találta a népdalt, s ez őt a magyar népdal mivoltának megtanulására ösztönözte, s mintegy önként vette rá. Gyűjtött magyar példabeszédeket és irt népdalokat vagyis danákat, miként mondani szokatta.

A szerb költészetet új oltóagat s ezzel új tenyészetet nyert az európai műköltészet termékeny fája. Miként Székács felett tartott emlékbeszédében Ballagi Mór oly szépen és jellemzői mondá „a lágylangu és epedő szerelmi dalok, a búval és méltósággal teljes hősi énekek“ mindefelé megtetszettek. És kinek tetszettek volna jobban mint Vitkovicsnak, ki félyana nyelvén, eredetiben olvashatá és olvasta egész rajongással! Olvasta, hogy e rajongásával is hazájának meritsen lelkesültséget új dolgok felfogására. Mert miként egyik irodalmi tanulmányában Greigusz Ágost kifejtette volt, Vitkovics gyermekkorá óta lévén ismerője a szerb költészetnek és költészetet foglalkozván külföldben is, már akkor villant meg agyában a gondolat, hogy a magyar és szerb

100 frtot, koplaljon mellette, igyék hozzá vitézzél vizet és — unja magát félig agyon; majd akkor ha haza jön, itthon jobban fogja magát érezni! — Hiába „ludhúst enni jó“ mondja az álmoskóny és riehtrig el is találja rendesen. Kérdésükre hogy el menjünk hát e nagyszerű emúra, többnyire azzal viseltetik: Karlsbad, Róhítsch, Krapina, Vöspitz, Marianbad stb. Mintha csak valami német professor volna. Magyar fűrdők csak legutóbbra találhatók, hihetőleg azért, mivel fűrdőink tulajdonosa kevés vendéggel szeretik beérni, a mennyiben rendesen oly magas bérűt adják azt bérbe, hogy a bérő azután kénytelen kevés vendégeit is oly gyorsan és radikálisan megkopasztani, hogy azok mindég előbb érzik a fűrdő hatását az erszényben, mint ott, a hol azt kívánták. Kössük tehát össze a batyut és utazzunk Rohitschba, illetőleg Sauerbrunnba.

Szégyen ugyan, hogy magyar ember létemre itt kell üdülést keresnem, de hiába, nem tagadhatom: szégyen ember vagyok és nem kereshetem fel hazám pompás savanyuvizes forrás- és drága vendégéit, mert nem győzi — erszényem, hogy ott vagy 3 héti reperiálgassam romlott gyomoromat.

E fűrdőt, valamint vizét elég rosszul általában „rohitschi“-nak nevezik. Rohitsch egy kis város a horvát határon, innét mintegy órányi járás. Fűrdővel nemde savanyuvizzel igenis bír, mely azonban az ittenievel semminemű tekintetben nem versenyezhetik. E fűrdő neve tehát tulajdonképen „Sauerbrunn.“ Épületei, a melyeket az úgynevezett staier karok (Stände) emeltek — kik jelenleg is mindennemű kezelés és más jogukat jakorolják, igen szépek. Meglátszik rajtuk, hogy mi magyarok is hordunk ide nem csekély összeget, így növelvén e fűrdő gazdagságát és díszességét a mi fűrdőink rovására. Védéke, igaz, pompás, de a mi Kárpátaink, a melyek között nem egy savanyuvizforrás buzog, bizonyára mutathat fel ennél különbet is; kényelme, tökéletesen kielégítő — a németek számára. A magyar fűrdővendégekkel — különösen ha nine-en hátk mögött liberális szöka — a la bagatell — bíránt; daczára annak, hogy a vendégek egy harmadrésze magyar, mégis csak két magyar hirlap tartatik: ennélfogva csak úgy juthatni hozzá idején, ha a pénzért nem piczult nyomunk a markába. Így aztán gyakorlatilag megtanuljuk e szép német közmondást: „Wer schmiert, der — liest.“ Arról nem is álmodhatunk, hogy a restaurateur oly figyelemmel volna, hogy legalább egy magyar pénzért tartana — de igaza van, minék is — hisz magunk akarunk németek lenni, úgy kell nekünk. Van itt, t. i. a papiroson, olyan színház is, melyben a kimutatás szerint játszanak, de a valóságban már két év előtt leégett. Már előre örültem, hogy legalább lesz egy kis szórakozásom, láthatok kisvárosi német színészekről olyan drámákat, melyek nevetethetnek és comédiákat, melyek alatt néhány kavé nélike szemeit dörzsöli — leider, ez mind a papiroson maradt; olyan zenekar, mely a csárdást is nagy dob szívből játsza. Az intézet első orvosa és igazgatója egy személyben, ki magát „könygr. Rathnak“ szereti nevezetni és a magyarok iránti gyűlöletét minden alkalommal kifejezést ad, szintén újában egyik nevezetesség — gorombaságáról. Báró Balducsi halála alkalmával az itt jelenlévő magyarok tehetségükhez képest kimutattak volna részvételt irt irányában. El is ment egyike előkelő úri ember köztünk az igazgatóhoz, megkérdezni: igaz-e hogy meghalt. Ennek — daczára a legkedveltebb bemutatván, a kérdést a kinnlételemesebben tette — csak azt felelte: „önnek nem rokona, tehát mi köze hozzá,“ mivel elboacsátotta. — Úgy elvitték titokban a holt tetemet, hogy a legtöbben csak akkor módon engem is elsodor, tartsd fel egy két verset soral emlékeztetémet. Ezt nem annyira ennen dicsőítésemért, melyet való hogy szeretek, mint azért kívánom tőled, hogy bitem sorsai valaha haunvám föltűt minden keletfor virulni látván neveljéskédet, buzduljanak, hevíljenek nyerni magyar helikermi babért. Mert azt magam is megismerem, valom is, hogy az ó hittek közül, kik Magyarországnak köszönhetik lételüket, Vitkovicsod első, ki a magyar nyelvben literatort előmentet tevé.

Ilyen volt Vitkovics.

S mily jellemző néhány sor ez! A hazafinak meg kell hálálnia a hazától vett jótétet: ime az elv, melyet követésül títzött ki. Az ó hittek is, tehát a szerbek is, kik Magyarországnak köszönik létüket, első sorban a magyar hazának tartoznak hálával és hazaárulást követnek el azok, kik magyar létükre idegen érdekeket szolgálnak, sőt a magyar állam ellen áskáló felekezetekhez szegődnek!

Egy ó-hitti hazafi szözata ez, melyet vajha megvalósulva és tesszté volna tlvözölhelnék mihamarabb.

Mint ember és költő egyaránt a jobbak egyike volt Vitkovics, s mindkettőnek szívdoibanása a magyar hazáé volt, mint ezt önkészítette sírverse is igazolja:

Vitkovics a vezetéknevem; a koma monda Mihálynak, Szült Eger, elete Pest: a porom itt fekszik. Szent hazát míg éltem, nekéd éltem; halotom után is Hazá meg nekéd élttem, versem örökbe adom. Majd az idő ezeket ha fogával semminek örli: Árnyékomb legálabb lengjen örökre nekéd.

A tüzelkű bajnok, ki a bort és szerelmet ily gyakran dicsoítá, élté vorkóban búnyt el 1829. szept. 1-én. Korán mezt pihenit, mert rövid ideig élt; hanem emlékezte annyiaval hosszabb lesz.

Vajda Viktor.

100 frtot, koplaljon mellette, igyék hozzá vitézzél vizet és — unja magát félig agyon; majd akkor ha haza jön, itthon jobban fogja magát érezni! — Hiába „ludhúst enni jó“ mondja az álmoskóny és riehtrig el is találja rendesen. Kérdésükre hogy el menjünk hát e nagyszerű emúra, többnyire azzal viseltetik: Karlsbad, Róhítsch, Krapina, Vöspitz, Marianbad stb. Mintha csak valami német professor volna. Magyar fűrdők csak legutóbbra találhatók, hihetőleg azért, mivel fűrdőink tulajdonosa kevés vendéggel szeretik beérni, a mennyiben rendesen oly magas bérűt adják azt bérbe, hogy a bérő azután kénytelen kevés vendégeit is oly gyorsan és radikálisan megkopasztani, hogy azok mindég előbb érzik a fűrdő hatását az erszényben, mint ott, a hol azt kívánták. Kössük tehát össze a batyut és utazzunk Rohitschba, illetőleg Sauerbrunnba.

Szégyen ugyan, hogy magyar ember létemre itt kell üdülést keresnem, de hiába, nem tagadhatom: szégyen ember vagyok és nem kereshetem fel hazám pompás savanyuvizes forrás- és drága vendégéit, mert nem győzi — erszényem, hogy ott vagy 3 héti reperiálgassam romlott gyomoromat.

E fűrdőt, valamint vizét elég rosszul általában „rohitschi“-nak nevezik. Rohitsch egy kis város a horvát határon, innét mintegy órányi járás. Fűrdővel nemde savanyuvizzel igenis bír, mely azonban az ittenievel semminemű tekintetben nem versenyezhetik. E fűrdő neve tehát tulajdonképen „Sauerbrunn.“ Épületei, a melyeket az úgynevezett staier karok (Stände) emeltek — kik jelenleg is mindennemű kezelés és más jogukat jakorolják, igen szépek. Meglátszik rajtuk, hogy mi magyarok is hordunk ide nem csekély összeget, így növelvén e fűrdő gazdagságát és díszességét a mi fűrdőink rovására. Védéke, igaz, pompás, de a mi Kárpátaink, a melyek között nem egy savanyuvizforrás buzog, bizonyára mutathat fel ennél különbet is; kényelme, tökéletesen kielégítő — a németek számára. A magyar fűrdővendégekkel — különösen ha nine-en hátk mögött liberális szöka — a la bagatell — bíránt; daczára annak, hogy a vendégek egy harmadrésze magyar, mégis csak két magyar hirlap tartatik: ennélfogva csak úgy juthatni hozzá idején, ha a pénzért nem piczult nyomunk a markába. Így aztán gyakorlatilag megtanuljuk e szép német közmondást: „Wer schmiert, der — liest.“ Arról nem is álmodhatunk, hogy a restaurateur oly figyelemmel volna, hogy legalább egy magyar pénzért tartana — de igaza van, minék is — hisz magunk akarunk németek lenni, úgy kell nekünk. Van itt, t. i. a papiroson, olyan színház is, melyben a kimutatás szerint játszanak, de a valóságban már két év előtt leégett. Már előre örültem, hogy legalább lesz egy kis szórakozásom, láthatok kisvárosi német színészekről olyan drámákat, melyek nevetethetnek és comédiákat, melyek alatt néhány kavé nélike szemeit dörzsöli — leider, ez mind a papiroson maradt; olyan zenekar, mely a csárdást is nagy dob szívből játsza. Az intézet első orvosa és igazgatója egy személyben, ki magát „könygr. Rathnak“ szereti nevezetni és a magyarok iránti gyűlöletét minden alkalommal kifejezést ad, szintén újában egyik nevezetesség — gorombaságáról. Báró Balducsi halála alkalmával az itt jelenlévő magyarok tehetségükhez képest kimutattak volna részvételt irt irányában. El is ment egyike előkelő úri ember köztünk az igazgatóhoz, megkérdezni: igaz-e hogy meghalt. Ennek — daczára a legkedveltebb bemutatván, a kérdést a kinnlételemesebben tette — csak azt felelte: „önnek nem rokona, tehát mi köze hozzá,“ mivel elboacsátotta. — Úgy elvitték titokban a holt tetemet, hogy a legtöbben csak akkor módon engem is elsodor, tartsd fel egy két verset soral emlékeztetémet. Ezt nem annyira ennen dicsőítésemért, melyet való hogy szeretek, mint azért kívánom tőled, hogy bitem sorsai valaha haunvám föltűt minden keletfor virulni látván neveljéskédet, buzduljanak, hevíljenek nyerni magyar helikermi babért. Mert azt magam is megismerem, valom is, hogy az ó hittek közül, kik Magyarországnak köszönhetik lételüket, Vitkovicsod első, ki a magyar nyelvben literatort előmentet tevé.

Ilyen volt Vitkovics.

S mily jellemző néhány sor ez! A hazafinak meg kell hálálnia a hazától vett jótétet: ime az elv, melyet követésül títzött ki. Az ó hittek is, tehát a szerbek is, kik Magyarországnak köszönik létüket, első sorban a magyar hazának tartoznak hálával és hazaárulást követnek el azok, kik magyar létükre idegen érdekeket szolgálnak, sőt a magyar állam ellen áskáló felekezetekhez szegődnek!

Egy ó-hitti hazafi szözata ez, melyet vajha megvalósulva és tesszté volna tlvözölhelnék mihamarabb.

Mint ember és költő egyaránt a jobbak egyike volt Vitkovics, s mindkettőnek szívdoibanása a magyar hazáé volt, mint ezt önkészítette sírverse is igazolja:

Vitkovics a vezetéknevem; a koma monda Mihálynak, Szült Eger, elete Pest: a porom itt fekszik. Szent hazát míg éltem, nekéd éltem; halotom után is Hazá meg nekéd élttem, versem örökbe adom. Majd az idő ezeket ha fogával semminek örli: Árnyékomb legálabb lengjen örökre nekéd.

A tüzelkű bajnok, ki a bort és szerelmet ily gyakran dicsoítá, élté vorkóban búnyt el 1829. szept. 1-én. Korán mezt pihenit, mert rövid ideig élt; hanem emlékezte annyiaval hosszabb lesz.

Vajda Viktor.

100 frtot, koplaljon mellette, igyék hozzá vitézzél vizet és — unja magát félig agyon; majd akkor ha haza jön, itthon jobban fogja magát érezni! — Hiába „ludhúst enni jó“ mondja az álmoskóny és riehtrig el is találja rendesen. Kérdésükre hogy el menjünk hát e nagyszerű emúra, többnyire azzal viseltetik: Karlsbad, Róhítsch, Krapina, Vöspitz, Marianbad stb. Mintha csak valami német professor volna. Magyar fűrdők csak legutóbbra találhatók, hihetőleg azért, mivel fűrdőink tulajdonosa kevés vendéggel szeretik beérni, a mennyiben rendesen oly magas bérűt adják azt bérbe, hogy a bérő azután kénytelen kevés vendégeit is oly gyorsan és radikálisan megkopasztani, hogy azok mindég előbb érzik a fűrdő hatását az erszényben, mint ott, a hol azt kívánták. Kössük tehát össze a batyut és utazzunk Rohitschba, illetőleg Sauerbrunnba.

Szégyen ugyan, hogy magyar ember létemre itt kell üdülést keresnem, de hiába, nem tagadhatom: szégyen ember vagyok és nem kereshetem fel hazám pompás savanyuvizes forrás- és drága vendégéit, mert nem győzi — erszényem, hogy ott vagy 3 héti reperiálgassam romlott gyomoromat.

E fűrdőt, valamint vizét elég rosszul általában „rohitschi“-nak nevezik. Rohitsch egy kis város a horvát határon, innét mintegy órányi járás. Fűrdővel nemde savanyuvizzel igenis bír, mely azonban az ittenievel semminemű tekintetben nem versenyezhetik. E fűrdő neve tehát tulajdonképen „Sauerbrunn.“ Épületei, a melyeket az úgynevezett staier karok (Stände) emeltek — kik jelenleg is mindennemű kezelés és más jogukat jakorolják, igen szépek. Meglátszik rajtuk, hogy mi magyarok is hordunk ide nem csekély összeget, így növelvén e fűrdő gazdagságát és díszességét a mi fűrdőink rovására. Védéke, igaz, pompás, de a mi Kárpátaink, a melyek között nem egy savanyuvizforrás buzog, bizonyára mutathat fel ennél különbet is; kényelme, tökéletesen kielégítő — a németek számára. A magyar fűrdővendégekkel — különösen ha nine-en hátk mögött liberális szöka — a la bagatell — bíránt; daczára annak, hogy a vendégek egy harmadrésze magyar, mégis csak két magyar hirlap tartatik: ennélfogva csak úgy juthatni hozzá idején, ha a pénzért nem piczult nyomunk a markába. Így aztán gyakorlatilag megtanuljuk e szép német közmondást: „Wer schmiert, der — liest.“ Arról nem is álmodhatunk, hogy a restaurateur oly figyelemmel volna, hogy legalább egy magyar pénzért tartana — de igaza van, minék is — hisz magunk akarunk németek lenni, úgy kell nekünk. Van itt, t. i. a papiroson, olyan színház is, melyben a kimutatás szerint játszanak, de a valóságban már két év előtt leégett. Már előre örültem, hogy legalább lesz egy kis szórakozásom, láthatok kisvárosi német színészekről olyan drámákat, melyek nevetethetnek és comédiákat, melyek alatt néhány kavé nélike szemeit dörzsöli — leider, ez mind a papiroson maradt; olyan zenekar, mely a csárdást is nagy dob szívből játsza. Az intézet első orvosa és igazgatója egy személyben, ki magát „könygr. Rathnak“ szereti nevezetni és a magyarok iránti gyűlöletét minden alkalommal kifejezést ad, szintén újában egyik nevezetesség — gorombaságáról. Báró Balducsi halála alkalmával az itt jelenlévő magyarok tehetségükhez képest kimutattak volna részvételt irt irányában. El is ment egyike előkelő úri ember köztünk az igazgatóhoz, megkérdezni: igaz-e hogy meghalt. Ennek — daczára a legkedveltebb bemutatván, a kérdést a kinnlételemesebben tette — csak azt felelte: „önnek nem rokona, tehát mi köze hozzá,“ mivel elboacsátotta. — Úgy elvitték titokban a holt tetemet, hogy a legtöbben csak akkor módon engem is elsodor, tartsd fel egy két verset soral emlékeztetémet. Ezt nem annyira ennen dicsőítésemért, melyet való hogy szeretek, mint azért kívánom tőled, hogy bitem sorsai valaha haunvám föltűt minden keletfor virulni látván neveljéskédet, buzduljanak, hevíljenek nyerni magyar helikermi babért. Mert azt magam is megismerem, valom is, hogy az ó hittek közül, kik Magyarországnak köszönhetik lételüket, Vitkovicsod első, ki a magyar nyelvben literatort előmentet tevé.

Ilyen volt Vitkovics.

S mily jellemző néhány sor ez! A hazafinak meg kell hálálnia a hazától vett jótétet: ime az elv, melyet követésül títzött ki. Az ó hittek is, tehát a szerbek is, kik Magyarországnak köszönik létüket, első sorban a magyar hazának tartoznak hálával és hazaárulást követnek el azok, kik magyar létükre idegen érdekeket szolgálnak, sőt a magyar állam ellen áskáló felekezetekhez szegődnek!

Egy ó-hitti hazafi szözata ez, melyet vajha megvalósulva és tesszté volna tlvözölhelnék mihamarabb.

Mint ember és költő egyaránt a jobbak egyike volt Vitkovics, s mindkettőnek szívdoibanása a magyar hazáé volt, mint ezt önkészítette sírverse is igazolja:

Vitkovics a vezetéknevem; a koma monda Mihálynak, Szült Eger, elete Pest: a porom itt fekszik. Szent hazát míg éltem, nekéd éltem; halotom után is Hazá meg nekéd élttem, versem örökbe adom. Majd az idő ezeket ha fogával semminek örli: Árnyékomb legálabb lengjen örökre nekéd.

A tüzelkű bajnok, ki a bort és szerelmet ily gyakran dicsoítá, élté vorkóban búnyt el 1829. szept. 1-én. Korán mezt pihenit, mert rövid ideig élt; hanem emlékezte annyiaval hosszabb lesz.

Vajda Viktor.

100 frtot, koplaljon mellette, igyék hozzá vitézzél vizet és — unja magát félig agyon; majd akkor ha haza jön, itthon jobban fogja magát érezni! — Hiába „ludhúst enni jó“ mondja az álmoskóny és riehtrig el is találja rendesen. Kérdésükre hogy el menjünk hát e nagyszerű emúra, többnyire azzal viseltetik: Karlsbad, Róhítsch, Krapina, Vöspitz, Marianbad stb. Mintha csak valami német professor volna. Magyar fűrdők csak legutóbbra találhatók, hihetőleg azért, mivel fűrdőink tulajdonosa kevés vendéggel szeretik beérni, a mennyiben rendesen oly magas bérűt adják azt bérbe, hogy a bérő azután kénytelen kevés vendégeit is oly gyorsan és radikálisan megkopasztani, hogy azok mindég előbb érzik a fűrdő hatását az erszényben, mint ott, a hol azt kívánták. Kössük tehát össze a batyut és utazzunk Rohitschba, illetőleg Sauerbrunnba.

Szégyen ugyan, hogy magyar ember létemre itt kell üdülést keresnem, de hiába, nem tagadhatom: szégyen ember vagyok és nem kereshetem fel hazám pompás savanyuvizes forrás- és drága vendégéit, mert nem győzi — erszényem, hogy ott vagy 3 héti reperiálgassam romlott gyomoromat.

E fűrdőt, valamint vizét elég rosszul általában „rohitschi“-nak nevezik. Rohitsch egy kis város a horvát határon, innét mintegy órányi járás. Fűrdővel nemde savanyuvizzel igenis bír, mely azonban az ittenievel semminemű tekintetben nem versenyezhetik. E fűrdő neve tehát tulajdonképen „Sauerbrunn.“ Épületei, a melyeket az úgynevezett staier karok (Stände) emeltek — kik jelenleg is mindennemű kezelés és más jogukat jakorolják, igen szépek. Meglátszik rajtuk, hogy mi magyarok is hordunk ide nem csekély összeget, így növelvén e fűrdő gazdagságát és díszességét a mi fűrdőink rovására. Védéke, igaz, pompás, de a mi Kárpátaink, a melyek között nem egy savanyuvizforrás buzog, bizonyára mutathat fel ennél különbet is; kényelme, tökéletesen kielégítő — a németek számára. A magyar fűrdővendégekkel — különösen ha nine-en hátk mögött liberális szöka — a la bagatell — bíránt; daczára annak, hogy a vendégek egy harmadrésze magyar, mégis csak két magyar hirlap tartatik: ennélfogva csak úgy juthatni hozzá idején, ha a pénzért nem piczult nyomunk a markába. Így aztán gyakorlatilag megtanuljuk e szép német közmondást: „Wer schmiert, der — liest.“ Arról nem is álmodhatunk, hogy a restaurateur oly figyelemmel volna, hogy legalább egy magyar pénzért tartana — de igaza van, minék is — hisz magunk akarunk németek lenni, úgy kell nekünk. Van itt, t. i. a papiroson, olyan színház is, melyben a kimutatás szerint játszanak, de a valóságban már két év előtt leégett. Már előre örültem, hogy legalább lesz egy kis szórakozásom, láthatok kisvárosi német színészekről olyan drámákat, melyek nevetethetnek és comédiákat, melyek alatt néhány kavé nélike szemeit dörzsöli — leider, ez mind a papiroson maradt; olyan zenekar, mely a csárdást is nagy dob szívből játsza. Az intézet első orvosa és igazgatója egy személyben, ki magát „könygr. Rathnak“ szereti nevezetni és a magyarok iránti gyűlöletét minden alkalommal kifejezést ad, szintén újában egyik nevezetesség — gorombaságáról. Báró Balducsi halála alkalmával az itt jelenlévő magyarok tehetségükhez képest kimutattak volna részvételt irt irányában. El is ment egyike előkelő úri ember köztünk az igazgatóhoz, megkérdezni: igaz-e hogy meghalt. Ennek — daczára a legkedveltebb bemutatván, a kérdést a kinnlételemesebben tette — csak azt felelte: „önnek nem rokona, tehát mi köze hozzá,“ mivel elboacsátotta. — Úgy elvitték titokban a holt tetemet, hogy a legtöbben csak akkor módon engem is elsodor, tartsd fel egy két verset soral emlékeztetémet. Ezt nem annyira ennen dicsőítésemért, melyet való hogy szeretek, mint azért kívánom tőled, hogy bitem sorsai valaha haunvám föltűt minden keletfor virulni látván neveljéskédet, buzduljanak, hevíljenek nyerni magyar helikermi babért. Mert azt magam is megismerem, valom is, hogy az ó hittek közül, kik Magyarországnak köszönhetik lételüket, Vitkovicsod első, ki a magyar nyelvben literatort előmentet tevé.

Ilyen volt Vitkovics.

S mily jellemző néhány sor ez! A hazafinak meg kell hálálnia a hazától vett jótétet: ime az elv, melyet követésül títzött ki. Az ó hittek is, tehát a szerbek is, kik Magyarországnak köszönik létüket, első sorban a magyar hazának tartoznak hálával és hazaárulást követnek el azok, kik magyar létükre idegen érdekeket szolgálnak, sőt a magyar állam ellen áskáló felekezetekhez szegődnek!

Egy ó-hitti hazafi szözata ez, melyet vajha megvalósulva és tesszté volna tlvözölhelnék mihamarabb.

Mint ember és költő egyaránt a jobbak egyike volt Vitkovics, s mindkettőnek szívdoibanása a magyar hazáé volt, mint ezt önkészítette sírverse is igazolja:

Vitkovics a vezetéknevem; a koma monda Mihálynak, Szült Eger, elete Pest: a porom itt fekszik. Szent hazát míg éltem, nekéd éltem; halotom után is Hazá meg nekéd élttem, versem örökbe adom. Majd az idő ezeket ha fogával semminek örli: Árnyékomb legálabb lengjen örökre nekéd.

A tüzelkű bajnok, ki a bort és szerelmet ily gyakran dicsoítá, élté vorkóban búnyt el 1829. szept. 1-én. Korán mezt pihenit, mert rövid ideig élt; hanem emlékezte annyiaval hosszabb lesz.

Vajda Viktor.

100 frtot, koplaljon mellette, igyék hozzá vitézzél vizet és — unja magát félig agyon; majd akkor ha haza jön, itthon jobban fogja magát érezni! — Hiába „ludhúst enni jó“ mondja az álmoskóny és riehtrig el is találja rendesen. Kérdésükre hogy el menjünk hát e nagyszerű emúra, többnyire azzal viseltetik: Karlsbad, Róhítsch, Krapina, Vöspitz, Marianbad stb. Mintha csak valami német professor volna. Magyar fűrdők csak legutóbbra találhatók, hihetőleg azért, mivel fűrdőink tulajdonosa kevés vendéggel szeretik beérni, a mennyiben rendesen oly magas bérűt adják azt bérbe, hogy a bérő azután kénytelen kevés vendégeit is oly gyorsan és radikálisan megkopasztani, hogy azok mindég előbb érzik a fűrdő hatását az erszényben, mint ott, a hol azt kívánták. Kössük tehát össze a batyut és utazzunk Rohitschba, illetőleg Sauerbrunnba.

Szégyen ugyan, hogy magyar ember létemre itt kell üdülést keresnem, de hiába, nem tagadhatom: szégyen ember vagyok és nem kereshetem fel hazám pompás savanyuvizes forrás- és drága vendégéit, mert nem győzi — erszényem, hogy ott vagy 3 héti reperiálgassam romlott gyomoromat.

E fűrdőt, valamint vizét elég rosszul általában „rohitschi“-nak nevezik. Rohitsch egy kis város a horvát határon, innét mintegy órányi járás. Fűrdővel nemde savanyuvizzel igenis bír, mely azonban az ittenievel semminemű tekintetben nem versenyezhetik. E fűrdő neve tehát tulajdonképen „Sauerbrunn.“ Épületei, a melyeket az úgynevezett staier karok (Stände) emeltek — kik jelenleg is mindennemű kezelés és más jogukat jakorolják, igen szépek. Meglátszik rajtuk, hogy mi magyarok is hordunk ide nem csekély összeget, így növelvén e fűrdő gazdagságát és díszességét a mi fűrdőink rovására. Védéke, igaz, pompás, de a mi Kárpátaink, a melyek között nem egy savanyuvizforrás buzog, bizonyára mutathat fel ennél különbet is; kényelme, tökéletesen kielégítő — a németek számára. A magyar fűrdővendégekkel — különösen ha nine-en hátk mögött liberális szöka — a la bagatell — bíránt; daczára annak, hogy a vendégek egy harmadrésze magyar, mégis csak két magyar hirlap tartatik: ennélfogva csak úgy juthatni hozzá idején, ha a pénzért nem piczult nyomunk a markába. Így aztán gyakorlatilag megtanuljuk e szép német közmondást: „Wer schmiert, der — liest.“ Arról nem is álmodhatunk, hogy a restaurateur oly figyelemmel volna, hogy legalább egy magyar pénzért tartana — de igaza van, minék is — hisz magunk akarunk németek lenni, úgy kell nekünk. Van itt, t. i. a papiroson, olyan színház is, melyben a kimutatás szerint játszanak, de a valóságban már két év előtt leégett. Már előre örültem, hogy legalább lesz egy kis szórakozásom, láthatok kisvárosi német színészekről olyan drámákat, melyek nevetethetnek és comédiákat, melyek alatt néhány kavé nélike szemeit dörzsöli — leider, ez mind a papiroson maradt; olyan zenekar, mely a csárdást is nagy dob szívből játsza. Az intézet első orvosa és igazgatója egy személyben, ki magát „könygr. Rathnak“ szereti nevezetni és a magyarok iránti gyűlöletét

Schulhof Károly Robert

manchesteri lakos által feltalált
és
osztrák és császári
és magyar királyi
kizárólagos szabadalmat
nyert

SOPIANA-SZÁJSZESZ

használati módja:
Vegyítsék 1/2 kávéskanálnyi szájszész egy evőka-
nányi közönséges vízzel, ezzel öblítsék a szájat
25-30 másodpercig, ezután fogkefével tisztítsák
szék a fogaknak úgy külső mint belső fölületét.

Hatása:
1. A Sopiana-szájszész a száj- és orrüregnek
[odvas avagy műfogak, dohányzás vagy bármi más
okból eredő] minden büszét nyomtalanul eltávolítja.
2. Erősíti a petyhüdt foghúst és az ingó foga-
kat, az utóbbiaknak visszaadja természetes fehér
színüket, megátalja a fogkő képződését, védi a fo-
gak zománczát és óv a fogfájás ellen.
3. A száj- és orrüreg mindennemű súlyos [kor-
butikus] bántalmait gyógyítja, adíti és pirostja a
foghúst és edzi a nyakharthártyákat.
4. A már letező fogfájást eltávolítja, ha a fájó
fog és szomszéd fog hátra pár csepp, **vízrel nem
elegített szájszészrel** megöblítettetik.
5. Diphtheritis és más torokbetegségek igen sikeres
gargalizáló szer.
Mendelések elfogadtatnak: **Dr. Schul-
hof Adolf, orvos úrnál és minden
gyógyszertárban Pécsen.**
Weisz Ferencz úrnál Mohács, Petrácz
gyógyszerész úrnál Siklós, Heindlhofer
Róbert, úrnál Zombor.

Hirdetmény.

Alulirt Igazgatóság részéről
közhírré tételik, hogy az intézet
tulajdonát képező, a főtéren fekvő
Czindery-féle házban

levő összes lakhelyiségek rész-
letenként,

1. é. október hó 1-től
fogva bérletbe adatk. — A
közelebbi feltételek, igazgatósági
elnök úrnál megtudhatók.

Pécsen, 1878. május 1-én
tartott igazgatóság ülésből.

**A pécsi takarékpénztár
108(0-16) igazgatósága.**

4024. szám. 387 (3-1)
k. u. 1878

Árlejtés.

A pécsi királyi ügyészség részéről köz-
hírré tételik, hogy a pécsi kir. törvény-
széki büntetőben, valamint a mohácsi, pécs-
várad, siklói, sz. lőrinczi, dárdai és sásdi
járásbírói fogházakban tartóztatott
rabok 1879. évi élelmezése egyfőttesen ár-
lejtés útján bérbe adatik, mely árlejtés f. é.
szeptember hó 30-án délelőtti 10 órakor
a pécsi kir. ügyészség helyiségeiben fog
megtartatni. — Ezen határ napig egyuttal
zárt ajánlatok is elfogadtatnak, melyekben
azonban a rendes és büjti adagok, vala-
mint a betegek számára kiszolgáltatandó
étadagok felajánlott ára külön-külön, nem-
csak számmal, de betűkkel is kiírandó,
s ehhez a szóbeli árlejtés alkalmával szin-
tén leteendő 1000 forintnyi bántépenz esa-
tolandó, mely kézpénzből, vagy tőzsei
árfolyam szerint számítandó államkötvé-
nyekből áll.

Az ily zárt ajánlatokhoz, a menyiben
az ajánlat tevő ismeretlen volna, erkölcsi
magaviseletét igazoló hatósági bizonyítvány
is hozzá csatolandó.

Az árlejtés részletesebb feltételei a
kir. ügyészség helyiségeiben megtekinthe-
tők; egyelőre azonban a vállalkozni szán-
dezőknek tudni adatik, hogy:

- 1) Az élelmezendő száma a törvény-
széki büntetőben 160-220 személy, a já-
rárokban időnként 3-9 személy.
- 2) A vállalkozó az élelmi szerkeket, a
már megállapított és a kir. ügyészségnél
megtekinthető étlapok szerint tartozik ki-
szolgáltatni.
- 3) A vállalkozónak a nem adatik,
de konyha, meglevő edények s két rab a
főzéshöz rendelkezésére bocsátatik.
- 4) A bántépenz a szerződés ideje alatt
biztosítékul visszatartatik.
- 5) Az élelmezési számla havonként
utólagosan, a számvétség helyesbítésének
tartalásával fog kifizetett, — a meny-
nyiben a vállalkozó a szerződés pontjait
megszegné, a királyi ügyészség joga leendő
a szerződést azonnal megszüntetni, a vál-
lalkozó köteles lévén a biztosíték elvezé-
zése mellett, az államnak minden okozott
kárt megtéríteni.
- 6) Az ajánlat a vállalkozóra kötelező,
ellenben az államra nézve az igazságügyi
miniszterium jóváhagyása fentartatik.

Kelt Pécsen, 1878. évi augusztus hó
19-én.
Zsolnay György,
kir. ügyész.

Tüzelőfa eladás.

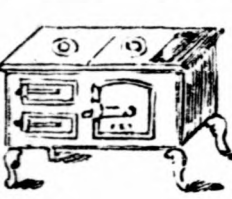
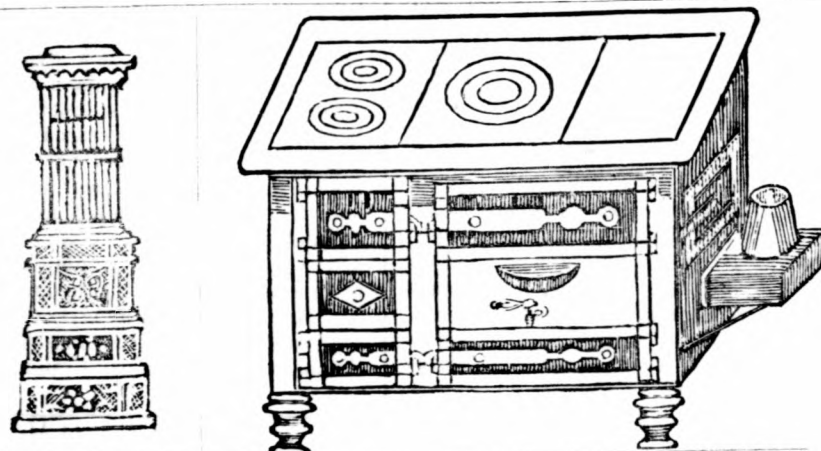
Hiánytalan 4 köbméter (1 méteről) ép és száraz bükk-,
gyertyán- vagy cserfa (hasábfá) házhoz szállítva
12 forint 50 krajczárért.
Nagyobb megrendeléseknél aránylagos árleszállítás.
Megrendelések elfogadtatnak: Pécsen váltóüzletben, és
a faraktáirodában Malom-utca 2. sz. Riegel-féle ház.
SCHWARZ VILMOS.

182 (3-2)

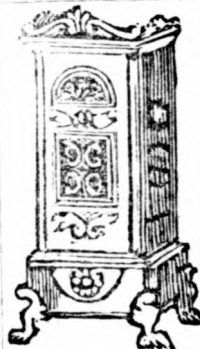
Ezer darab takaréktüzhely készletben
minden alakban és nagyságban a legjutányosabb árak mellett

Mestrits Imre lakatosmester
legnagyobb választéku
takaréktüzhelyek és kályhák raktárában.

Nagy készletben tart minden e szakba vágó tárgyakat.

**Műhely és raktár
Pécsen,**
belváros Király-utca
31. szám, saját házában.

Nagy készletben tart minden e szakba vágó tárgyat

Nagy készletben tart minden e szakba vágó tárgyakat.

Titsch Gyula

385. [2-1]

azelőtt
BALITZKY

Férfi-divatárú és fehérmű-üzlet
Budapest, váci utca 20. sz.

Van szereném tisztelettel jelenteni, hogy a hírneves **Balitzky-
féle üzleti helyiségében — váci utca 20-ik szám alatt**

férfi-divatárú és fehérmű-üzletet

nyitottam.

Ezen általánosan kedvelt üzletben töltött 18 évi működésem alatt, 10
évig az alapító **Balitzky Sándor ur** oldalán, 8 évig pedig mint a Ba-
litzky Sándor utódai egész vezényelő társulatjadosának kiváló alkalmam volt
egyreszt az előkelő és tőraugu világ igényeivel tökéletesen megismernem,
másrészt a legkittünb gyárakkal és üzletekkel összeköttetésbe lépni.

Változott ezezési formák közt ugyan, de az ezen üzletben meg-
szokott szigorú elvek fentartása mellett, új üzletem min-
den tekintetben méltó folytatása leendő honunk legelső
férfi-divatárú-üzletének.

Párisi, londoni és más nevezetes külhelyekre való rendes évi ellátogatá-
som, s így az összes mérvadó piacok folytonos szemlelő tartása, valamint a
nevezett helyeken létező legelőkelőbb gyárakkal és üzletekkel
való egyenes összeköttetés, leendő folytonos kellemes helyzetben
leendek, hogy első kézből, mindig és mindenből, a legújabbat,
legszébbet, s a mi fő a leggyorsabban nyújthatom nagyra-
becsült veivőimnek.

Üzletemnek minél nagyobb terjedelmét óhajtván adni, a lehető leg-
jutányosabb árak lesznek szabva.

Számos megbízásért esedezve, maradok mély ti sztelettel

Titsch Gyula.

700 sz. 175 (3-3)
1878 sz.

Pályázati hirdetés.

Siklós nagyközségnél egy bagatellgyi
jegyzői és adóvégrehajtói állomás — évi
500 ft o. é. fizetéssel — pályázat útján
betöltendő lévén: felhivatnak mindazok,
kik ezen állomást elnyerni óhajtják, mi-
szerént életkorukat, végzett iskolájukat
igazoló bizonyítványnyal támogatott folya-
modványukat **f. é. augusztus hó 28-ig**
Siklós nagyközség birájánál adják be.

Siklós, augusztus hó 6-án 1878.

Pintér János,
jegyző.

Novák Péter,
vbíró.

Hirdetmény.

Alulírott tisztelettel értesíti a t. cz.
közönséget arról, hogy a közel 20 év óta
fenálló

lithographiai üzletét

ujjonan a kor igényeinek teljesen megfele-
lőleg alakította át és egy minden tekintet-
ben, — de különösen hivatalok és az if-
juság számára — czélszerűen felszerelt
papír-, író- és rajzszerzővel
kötötte össze, melyben mindennemű hi-
vatalos, egyházi törvénykezési és
ügyvédi iratokat készletben tart.

A nagyérdemű közönség kényelmére
raktárát és felvételi irodáját **Majláth-
téri házába** helyezte át, hol mindennemű
lithographiai és authographiai, vagy bár-
mely más e szakba vágó megrendelése-
ket elfogad.

Összekötései nagyobb bel- és kül-
földi gyárakkal azon kellemes helyzetbe
juttatták, hogy mint nyomtatványait úgy
papír író és rajzszerzőit

minden konkurentiát

megnehezítő olecsággal adhatja, miért is
üzletét, — melynek szoliditására fennál-
lásának ideje is tanuskodik, — a t. cz.
közönségnek továbbra is szíves pártfogá-
sába ajánlja.

Kelt Pécsen, 1878. július hóban.

Hochrein József.

Távsiörgöny, vagy levélbeli meg-
rendelések helyesen a következő
címen tehetők: **Hochrein József
Pécsen.** 167 (4-4)

Az „1-ső Pécsi Consum-Egylet“

tulajdonát képező, Pécsen a Királyutczában 19. szám alatt fekvő

emeletes ház bolti helyi- séggel

együtt folyó évi október 1-jével
egészben vagy részben huzamosb időre bérbe
adatik.

Bővebben értekezhetni **T. Decleva Ferencz** egyesületi elnök úrnál
135 (6-6) belváros Sörház-utca 10. sz.

„országos köznevelési egyesület“

budapesti nyilvános

főgymnasiuma-, főreáliskolája- és
nevelő-intézetében

a jövő tanév szeptember hó 7-én veszi kezdetét, melyre a beiratások augusztus hó 27-
től szeptember 6-ig délelőtti és délutáni órákban történnek.

Ez intézet célja az, hogy a jómódu családok gyermekeire nézve lehetővé váljék
a hazi nevelést egyesíteni a nyilvános oktatással s az ifjúságot alapos képzés által
keresztülvezetni a középtanodák nyolcz osztályán s lelkiismeretesen előkészíteni a ma-
gasabb tudományok megszerzésére, melyeket a legfőbb tanintézet, az egyetem nyújt.

Az intézet újonnan szervezett tanári kara országosan ismert jeles tanférfiakból
áll, kiknek nevei megjelölők a nevelési irányt, s biztosított nyújtanak az intézetben
uralkodó szellemről. Tanügyi igazgató: dr. Károly György Hugó; tanárok: Bara-
nyovszky Ignác, dr. Cherven Flóris, dr. Czuczán-Avendáno Gábor, Harraeh
József, Köpöcsdy Sándor, Krisz Ferencz, Névy László, Novák Lajos, dr. Szi-
nye József stb.

Tanesszközöinkhez tartoznak a gazdagon berendezett természettudományi és ter-
mészetrajzi gyűjtemények, valamint a kiváló figyelemmel összeállított könyvtár, mely
magában foglalja az ifjak szellemi erejét meg nem haladó minden jelesebb termékek
a nemzeti és világirodalomnak.

Súlyt fektetünk arra, hogy az intézet növendékei a német, francia, angol és
olasz nyelvekben is alapos oktatást nyerhessenek, s e nyelvek bármelyikét elsa-
játíthassák.

A tornászat, táncz, zene, vívás, uszás és lovaglás külön mesterek által taníttatik.

Az intézet növendékei lehetnek: 1. **bennlakók**, kiket a t. szülők vagy gyá-
mok egész ellátásra adnak az intézetbe; 2. **félhuzosok**, kik, hogy otthon nél-
külözök a házi nevelőt, egész nap az intézetben maradnak a rendes felügyelet
alatt, s ebédrel és uszonnával is ellátatnak; 3. **bejárók**, kik a rendes tanórák
az oktatásban részessélnék.

Megjegyezzük, hogy az előkészítő osztályba kisebb növendékek is fölvetetnek, kik
előképzést nyernek a gymnasiumi vagy reáliskolai osztályokba való fölvetelre.

Gondoskodunk, hogy az intézet újonnan berendezett helyisége (**váci-körút 54.
sz., I. emelet**) a testi és szellemi nevelés minden igényének megfelelő legyen; tár-
gas, díszes tanterem, nappali és hálószobák a szükséges kényelem eszközeivel teljesen
el vannak látva, s az intézetnek saját rendelő orvosa van.

Ami bizalom, melylyel a t. szülők és gyámok intézetünket rövid három-évi fen-
tátság emelésén kétszeresen faradozzunk, s midőn ezt nyíltan valljuk, ajánljuk a t.
szülők és gyámok becses figyelmébe intézetünket.

Teljes programmal egyzett levélbeli megkeresésre az intézet igazgatója szolgál,
kivel a szünnapok alatt előlegesen értekezhetni az intézeti helyiségben, és pedig aug-
4-ig az eddigi helyiségben (a nemzeti színház palotájában), augusztus 4-től pedig az
új helyiségben (váci-körút 54. sz., I. emelet).

László Mihály,

178 (4-3)

az „Országos köznevelési egyesület“ nyilvános
közép-iskolájának és nevelőintézetének igazgatója